

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Nadejda Toma,

Judecători

Iurie Diaconu, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, în privința inculpatului

Morcan Marius – Nicolae XXXX.

instanța de fond:

Termenul de examinare,

instanța de apel:

08.10.2021 – 29.11.2021,

instanța de recurs:

22.12.2021 – 30.03.2022,

28.06.2022 – 03.08.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 29 noiembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Morcan Marius - Nicolae a fost condamnat în baza art. 187 alin. (1) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, și art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 5 ani.

Procesul penal pe art. 186 alin. (2) lit. d) Cod penal (episodul sustragerii bunurilor părții vătămate Belousova V.), a fost încetat, în legătura cu împăcarea părților.

Acțiunile civile înaintate de părțile vătămate Coceanovschi M., Antoci D., Zaporojan N. și Hăbășescu V. au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Morcan Marius – Nicolae, la 20.09.2021, orele 08:15, aflându-se în Centrul de plasament al copiilor în situație de risc „Drumul spre casă” situat pe str. XXX mun. XXX și folosindu-se de faptul, că Belousova Valentina, care se afla în serviciu de noapte, a lăsat fără supraveghere pe raft telefonul mobil de model „Samsung G6”, la preț de 5000 lei, Imei1:XXX, Imei2:XXX, în care era instalată cartela sim „Moldcell” cu nr. XXX, la preț de 50 lei, care se afla în două huse, la preț de 280 lei și nu era observat de nimeni, a sustras pe ascuns telefonul mobil sus indicat, care aparține Valentinei Belousova, cauzându-i astfel ultimei o daună materială considerabilă în sumă totală de 5330 lei și cu cele sustrate s-a eschivat de la locul comiterii infracțiunii.

Tot el, la 08.10.2021, orele 23:00, aflându-se în incinta magazinului „Victoria”, amplasat pe str. XXX mun. XXXX, acționând în baza unei intenții îndreptate spre sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, a sustras deschis în văzul vânzătoarei: 2 pâini la prețul de 4,75 lei, o maioneză la prețul de 17,50 lei, o sticlă de bere „Bocicovoe” la prețul de 37 lei, în total bunuri la prețul de 2 59, 25 lei, cu care a ieșit din magazin la pas alergător, fapt prin care a cauzat persoanei juridice SRL „Antolescom”, reprezentată de Antoci Denis un prejudiciu în sumă de 59,25 lei.

Tot el, la data de 20.10.2021, orele 10:00-11:00, acționând cu intenție directă, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, consecințele care pot apărea și dorind survenirea lor, având scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin deteriorarea lacătului de la ușa automobilului „Audi 100”, n/î XXX, parcat pe str. 1 Mai 1A, din mun. Bălți, a pătruns în interiorul automobilului, de unde a sustras tainic un telefon mobil de model „Samsung Galaxy J8”, cu IMEI 1:XXX; IMEI 2: XXX, de culoare neagră, o husă din plastic de culoare neagră, sticlă de protecție, la preț total de 2000 lei și bani în suma de 1500 lei, după care cu bunurile sustrate s-a eschivat de la fața locului, astfel, cauzându-i lui Zaporojan Nicolai o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 3500 lei.

Tot el, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, în urma înțelegerii prealabile cu Peterman B. și Podlisnic M., în noaptea de 10 spre 11 octombrie 2021, orele 01.30 în timp ce Coceanovschi M. se afla pe o bancă din fața casei nr. 6 din str. Independenței din mun. Bălți, având glugi pe cap și mască medicală pe față, s-au apropiat de el și au aplicat violența fizică asupra acestuia, exprimată prin lovituri cu mâinile și picioarele peste cap și corp, cauzându-i astfel părții vătămate conform raportului de expertiză judiciară nr. XXX din 13.10.2021 vătămări corporale neînsemnate, apoi i-au sustras deschis din buzunarul hainelor bani în sumă de 60 lei și un inel de aur cu masa de 3 grame, cu costul de 3 000 lei de pe

degetul de la mână și cu bunurile sustrase au părăsit locul infracțiunii, astfel cauzând o daună materială considerabilă părții vătămate în sumă totală de 3 060 lei.

Tot el, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând consecințele, admitând și dorind survenirea lor, în noaptea de 12 spre 13 septembrie 2021, în perioada de timp nestabilită, într-un foisor de pe marginea carosabilului de pe str. Strâi din mun. Bălți a solicitat telefonul mobil al lui Hăbășescu V., pentru o utilizare de moment, după care la el a apărut intenția sustragerii deschise a telefonului. Întru continuarea scopului, Morcan Marius-Nicolae a solicitat de la Hăbășescu V. deblocarea și anularea tuturor parolelor la telefonul mobil după care l-a amenințat pe ultimul cu aplicarea violenței fizice asupra lui și i-a sustras deschis din mână telefonul mobil de model „Xiaomi Redmi9 4/64 Gb” cu IMEI – ul XXX, cu costul de 4800 lei, în husă neagră cu costul 150 lei, în care activau cartelele SIM XXX cu costul 30 lei fiecare, un card de memorie 16 Gb cu costul 110 lei și cu bunurile sustrase a părăsit locul infracțiunii, astfel cauzând o daună materială considerabilă părții vătămate în sumă totală de 5120 lei.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a comis două infracțiuni mai puțin grave și două grave, care se pedepsesc pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (*partea vătămată Zaporolan N.*) – cu amendă în mărime de la 650 la 1350 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 4 ani, pe art. 187 alin. (1) Cod penal (*partea vătămată SRL „Antoles-com”*) - cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de la 2 la 5 ani, pe art. 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal (*partea vătămată Coceanovschi M*) – cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale, pe art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal (*partea vătămată Hăbășescu V.*) – cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale, că anterior nu a fost judecat, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cea atenuantă fiind că a comis infracțiune fiind minor, că beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, că a contribuit activ la descoperirea infracțiunilor, a recunoscut vina și s-a căit, concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă, rațională și echitabilă fără izolare de societate, stabilindu-i o pedeapsă cu suspendarea condiționată a executării ei, conform art. 90 Cod penal, oferindu-i o șansă pentru a se corija, a conștientiza cele comise și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte pasibile de răspundere penală, întrucât scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea acesteia.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Bălți, Stanislav Monastîrschi, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 187 alin. (1) Cod penal la 1 an și 6 luni închisoare, art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 6 luni închisoare, art. 187 alin. (2) lit. b), c), e), f) Cod penal la 2 ani și 4 luni închisoare, art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod

penal la 2 ani și 4 luni închisoare, art. 84 alin. (1) Cod penal la pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare. Conform art. 90¹ Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare cu executare în centrul de detenție pentru minori și tineret, restul pedepsei de 2 ani, să-i fie suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 2 ani.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), c), e), f), art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal, instanța urma să aplice prevederile ce reglementează aplicarea pedepsei pentru infracțiuni comise în timpul minoratului, apoi deja aplicând prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Respectiv, instanța eronat a aplicat pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani 4 luni, ci urma să stabilească pedeapsa de 2 ani și 4 luni la infracțiunile prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), c), e), f), art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

Mai mult, instanța eronat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, or, minorul a fost acuzat pentru comiterea a 5 infracțiuni, pe care le-a comis intenționat și în complicitate. În prezent, la organul de urmărire penală, sunt inițiate mai multe cauze penale de învinuire a acestuia, care urmează a fi expediate în scurt timp în instanța de fond pentru examinare, una în complicitate cu o altă persoană, deja se află pe rolul instanței.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a apreciat ca legală soluția instanței de fond în latura stabilirii pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or minorul nu este la prima abatere de la legea penală și actualmente este învinuit și inculpat și pe alte capete de acuzare, respectiv scopul pedepsei penale nu poate fi ajuns prin aplicarea pedepsei condiționate.

3.1. A declarat apel și avocata Rodica Palade, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă.

Apelanta a invocat că pedeapsa aplicată este prea aspră, nejustificată, ținând cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, are doar 14 ani, anterior nejudecat, a înaintat cerere de examinare a cauzei penale în baza art. 364¹ Cod de procedură penală.

În cadrul sedinței de judecată, inculpatul a menționat că regretă sincer cele comise, realizează gravitatea faptelor.

Mai mult, faptul ca inculpatul este minor, instanța urma să aplice în privința acestuia o pedeapsa mai blândă care ar atinge scopul pedepsei de reeducare și prevenire, ținând cont de situația actuală.

Deși infracțiunile care îi sunt incriminate inculpatului sunt din categoria infracțiunilor grave, inculpatul a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată nejustificat o pedeapsă atât de aspră sub forma de 4 ani închisoare, cu suspendare pe perioada de probă de 5 ani.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Morcan Marius - Nicolae a fost condamnat, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și 364/1 Cod de procedură penală, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 4 luni închisoare, art. 187 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 2 ani închisoare și art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 2 ani închisoare.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probațiune de 2 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond a comis o eroare de drept la aplicarea pedepsei, deoarece nu a luat în considerație faptul că inculpatul la momentul comiterii infracțiunii era minor.

Or, inculpatul este născut la 24.05.2007, astfel că la data comiterii infracțiunilor în perioada de timp de la 20.09.2021 până la 20.10.2021, nu avea împlinită vârsta majoratului de 18 ani, având 14 ani.

În conformitate cu prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, minoratul persoanei care a săvârșit infracțiunea se consideră circumstanță excepțională.

Instanța de fond însă, nu a ținut cont de prevederile normei penale respective și nu a aplicat prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal la stabilirea pedepsei.

Totodată, potrivit art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani, termenul închisorii se stabilește din maximumul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită, reduse la jumătate.

Astfel, există temei legal pentru casarea sentinței în latura aplicării pedepsei înculpatului, deoarece la soluționarea chestiunii respective nu s-a acordat deplină eficiență dispozițiilor art. 70 alin. (3), art. 79 alin. (1) Cod penal, eroare care va fi înlăturată prin adoptarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, în aspectul nominalizat.

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 7, 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor

lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune și când este capabilă să contribuie la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de condamnat, cât și de alte persoane.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76-77 Cod penal.

Legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului - acesta este unul din principiile aplicării Codului Penal. Închisoarea este una dintre cele mai grave pedepse și se aplică doar în cazurile când corectarea și reeducarea condamnatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

Conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

Totodată, conform art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuiază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Art. 75 alin. (2) Cod penal prevede, că o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Iar aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de inculpat este un incident în viața acestuia.

Prin urmare, în sensul legii, instanța trebuie să dea o suplimentară motivare de ce trage concluzia că este rațional ori nu ca vinovatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Respectiv, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, iar aceasta conform art. 90 alin. (4) Cod penal, poate avea loc și în cazul săvârșirii unei infracțiuni grave.

Mai mult, raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei - persoana inculpatului, care a recunoscut vinovăția sa integral, se căiește sincer de cele comise, este minor, anterior nu a mai fost

condamnat, împrejurări care în totalitate, în esență, formează convingerea posibilității făptuitorului de a se corija fără a executa efectiv pedeapsa cu închisoare.

Referitor la corectitudinea aplicării pedepsei prin prisma prevederilor art. 90 Cod penal, care de fapt și este latura contestată de procuror în apelul declarat, nu există teme legal pentru casarea sentinței în latura dată, reieșind din următoarele considerente.

Reținând faptul că în sarcina inculpatului nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante și având în vedere principiul prevăzut în art. 4 Cod penal - umanismul legii penale, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, scopul corectării și reeducării inculpatului se va atinge și fără aplicarea pedepsei prin prisma prevederilor art. 90¹ Cod penal, astfel instanța de fond legal a dispus aplicarea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Din considerentele enunțate, în astfel de circumstanțe este neîntemeiată solicitarea invocată în apel referitor la stabilirea inculpatului a celei mai aspre pedepse în baza prevederilor art. 90¹ Cod penal, când se prevăd și alte categorii de pedeapsă.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, declară recurs ordinar, solicitând casarea parțială a deciziei menționate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul *a se considera condamnat*, cu aplicarea prevederilor art. 70 alin. (3), 79 alin. (1) Cod penal și 364¹ CPP, în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 4 luni închisoare, art. 187 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 2 ani închisoare, art. 187 alin. (2) lit. e), f) Cod penal la 2 ani închisoare și art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa definitivă de 3 ani închisoare.

În baza prevederilor art. 90¹ Cod penal, pedeapsa pe un termen de 2 ani închisoare a fi dispusă pentru executare în centrul de detenție pentru minori și tineret, cu dispunerea suspendării executării restului pedepsei de 1 an, cu stabilirea perioadei de probațiune de 1 an.

La stabilirea categoriei pedepsei, instanța de apel a ignorat prevederile art. 61 și 75 Cod penal, că minorul a fost acuzat pentru comiterea a 5 infracțiuni, mai puțin grave și grave, pe care le-a comis intenționat și în complicitate. În prezent, la organul de urmărire penală, sunt inițiate mai multe cauze penale de învinuire a acestuia, care urmează a fi expediate în scurt timp în instanța de fond pentru examinare, una în complicitate cu o altă persoană, deja se află pe rolul instanței.

Prin urmare, instanța de apel neîntemeiat a apreciat ca legală soluția instanței de fond în latura stabilirii pedepsei, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or minorul nu este la prima abatere de la legea penală și actualmente este învinuit și inculpat și pe alte capete de acuzare, respectiv scopul pedepsei penale nu poate fi ajuns prin aplicarea pedepsei condiționate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75, 84, 90 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, conform cărora la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă cu închisoare. Dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei

aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a comis infracțiuni mai puțin grave și grave dar, dar este minor, la data săvârșirii infracțiunii avînd vârsta de 14 ani, anterior nu a mai fost condamnat, a recunoscut vinovăția integral și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată, prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală, în rechizitoriu fiind indicat că: „Din materialul probant acumulat rezultă **lipsa** în acțiunile minorului Morcan Marius-Nicolae a **circumstanțelor agravante conform prevederilor art. 77 CP**”, ori, pot fi recunoscute drept circumstanțe agravante numai acele împrejurări, care sunt strict prevăzute de lege, stabilite de organele de urmărire penală și incluse în conținutul rechizitoriului (*Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 11.11.2013, nr.8 - Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale*), corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal, instanța indicînd concludent în decizie motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespund principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atît din partea lui, cît și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 90 alin. (1) Cod penal, art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decît cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul nominalizat au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărîrea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Pe lângă aceasta, solicitarea recurentului privind: „În baza prevederilor art. 90¹ Cod penal, pedeapsa pe un termen de 2 ani închisoare a fi dispusă pentru executare în centrul de detenție pentru minori și tineret, cu dispunerea suspendării executării restului pedepsei de 1 an, cu stabilirea perioadei de probațiune de 1 an”, contravine prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, care prescrie imperativ și clar că instanța de recurs poate rejudeca cauza și pronunța o nouă hotărâre doar dacă nu se agravează situația condamnatului, deci nu are niciun suport legal.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpatului pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Lilia Prisacari, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, în privința inculpatului Morcan Marius - Nicolae XXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 26 august 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico

